

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

Nowa strategia dla Afganistanu

P7_TA(2010)0490

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie nowej strategii dla Afganistanu (2009/2217(INI))

(2012/C 169 E/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Afganistanu, a w szczególności rezolucję z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie stabilizacji sytuacji w Afganistanie ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie kontroli budżetowej środków UE w Afganistanie ⁽²⁾ oraz rezolucję z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie praw kobiet w Afganistanie ⁽³⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie polityczne UE i Afganistanu podpisane w dniu 16 listopada 2005 r. oparte na wspólnych priorytetach na rzecz Afganistanu, takich jak ustanowienie stabilnych i odpowiedzialnych instytucji, reforma sektora bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości, walka z handlem narkotykami, rozwój i odbudowa,
- uwzględniając porozumienie Afghanistan Compact zawarte w 2006 r., w którym określono trzy główne obszary działania afgańskiego rządu na nadchodzące pięć lat, a mianowicie: bezpieczeństwo, administracja państwa, praworządność i prawa człowieka oraz rozwój gospodarczy i społeczny, a także zobowiązanie w zakresie wyeliminowania sektora narkotykowego,
- uwzględniając londyńską konferencję w sprawie Afganistanu zorganizowaną w styczniu 2010 r., dzięki której wspólnota międzynarodowa mogła ponownie zadeklarować swoje zobowiązania na rzecz Afganistanu oraz która stała się podstawą osiągnięcia międzynarodowego porozumienia w sprawie strategii dotyczącej niemilitarnego rozwiązania kryzysu afgańskiego, a także przekazywania siłom afgańskim obowiązków w zakresie utrzymywania bezpieczeństwa począwszy od 2011 r., które ma się w znacznym stopniu zakończyć do 2014 r.,
- uwzględniając rezolucję 1890 (2009) Rady Bezpieczeństwa ONZ, która przedłuża mandat Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa (ISAF) w Afganistanie na mocy rozdziału VII karty ONZ, zgodnie z rezolucjami 1386 (2001) i 1510 (2003), na okres kolejnych dwunastu miesięcy po 13 października 2009 r. i która wzywa państwa członkowskie ONZ biorące udział w ISAF, by podjęły wszelkie konieczne środki w celu wypełnienia swojego mandatu,
- uwzględniając proponowany fundusz powierniczy na rzecz pokoju i reintegracji, na który uczestnicy konferencji londyńskiej przekazali początkowo sumę 140 mln USD, w celu wsparcia integracji talibów i innych rebeliantów,
- uwzględniając afgańskie porozumienie narodowe oparte na konsultacjach loya jirga (tradycyjne afgańskie zgromadzenie przywódców), które odbyły się w Kabulu w czerwcu 2010 r., w celu osiągnięcia ogólnonarodowego porozumienia w sprawie pojednania z przeciwnikami,
- uwzględniając zorganizowaną 20 lipca 2010 r. konferencję kabulską, która dokonała oceny postępów we wdrażaniu decyzji podjętych na konferencji londyńskiej oraz dała rządowi Afganistanu sposobność przyjęcia roli przywódczej i odpowiedzialności za ten proces prowadzony we współpracy ze społecznością międzynarodową w celu zwiększenia bezpieczeństwa i wzmocnienia zdolności afgańskich sił bezpieczeństwa, poprawy zarządzania i praworządności, postępów, w tym w walce z produkcją narkotyków i handlem nimi oraz w zwalczaniu korupcji, jak również jeżeli chodzi o pokój i bezpieczeństwo, rozwój gospodarczy i społeczny, prawa człowieka i równouprawnienie kobiet i mężczyzn, uwzględniając wyniki konferencji kabulskiej, na której ustalono, że do końca 2014 r. dowództwo w operacjach wojskowych we wszystkich prowincjach zostanie przekazane siłom afgańskim,

⁽¹⁾ Dz.U. C 294 E z 3.12.2009, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. C 46 E z 24.2.2010, s. 87.

⁽³⁾ Dz.U. C 184 E z 8.7.2010, s. 57.

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

- uwzględniając dekret prezydencki z dnia 17 sierpnia 2010 r. wyznaczający czteromiesięczny termin rozwiązywania prywatnych firm odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obecnych w Afganistanie, za wyjątkiem prywatnych firm ochroniarskich zatrudnionych w zamkniętych kompleksach wykorzystywanych przez ambasady, przedsiębiorstwa i organizacje pozarządowe,
- uwzględniając wybory prezydenckie, które odbyły się w Afganistanie w sierpniu 2009 r., a także bardzo istotne końcowe sprawozdanie misji obserwacji wyborów z ramienia UE opublikowane w grudniu 2009 r. i wybory parlamentarne przeprowadzone 18 września 2010 r.,
- uwzględniając wszystkie istotne wnioski Rady, a w szczególności wnioski Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 27 października 2009 r. oraz jej plan działania w zakresie zwiększonego zaangażowania UE w Afganistanie i Pakistanie, a także wnioski Rady Spraw Zagranicznych z dnia 22 marca 2010 r.,
- uwzględniając mianowanie z dniem 1 kwietnia 2010 r. pełniącego dwie funkcje specjalnego przedstawiciela UE/ przewodniczącego delegacji UE do Afganistanu, a także uwzględniając decyzję Rady z dnia 11 sierpnia 2010 r. przedłużającą mandat specjalnego przedstawiciela Vygaudasa Usackasa do 31 sierpnia 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenie Rady z dnia 18 maja 2010 r. przedłużające o trzy lata – od 31 maja 2010 r. do 31 maja 2013 r. – działania misji policyjnej Unii Europejskiej w Afganistanie (EUPOL Afganistan),
- uwzględniając krajowy dokument strategiczny na lata 2007-2013 określający zobowiązania Komisji wobec Afganistanu do 2013 r.,
- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010,
- uwzględniając raport o rozwoju społecznym ONZ z 2009 r., według którego Afganistan znajduje się na 181 miejscu na 182 państw,
- uwzględniając przeprowadzoną przez Afganistan krajową analizę zagrożeń i podatności z lat 2007-2008 oraz ocenę, według której koszt wyeliminowania ubóstwa w Afganistanie i podniesienia dochodów osób żyjących poniżej granicy ubóstwa wyniósłby ok. 570 mln USD,
- uwzględniając sprawozdanie organu koordynującego pomoc dla Afganistanu (Agency Coordinating Body For Afghan Relief) z 2008 r. pt. „Poniżej oczekiwań – skuteczność pomocy w Afganistanie”, które podkreśla, że ogromne kwoty przeznaczone na pomoc trafiają do przedsiębiorców (mogą one stanowić 50 % wartości kontraktu), oraz że procedura zamówień publicznych i organizacji przetargów cechuje bardzo niska przejrzystość, a koszty wynagrodzeń i świadczeń dla pracowników zagranicznych są wysokie,
- uwzględniając sprawozdanie misji wspierającej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Afganistanie (UNAMA) z sierpnia 2010 r. w sprawie ochrony ludności cywilnej w konfliktach zbrojnych,
- uwzględniając zalecenia organizacji Peace Dividend Trust, która opowiada się za polityką korzystania z krajowych zasobów, zachęcając do prowadzenia przetargów publicznych na towary i usługi lokalnie w Afganistanie, nie zaś sprowadzania ich z zagranicy, tak aby było to przede wszystkim korzystne dla Afgańczyków,
- uwzględniając strategię NATO/ISAF dla Afganistanu skierowaną przeciw rebeliantom i jej realizację pod dowództwem generała Davida Petraeusa, oraz przegląd tej strategii zapowiedziany przez prezydenta Baracka Obamę na grudzień 2010 r.,
- uwzględniając większościowy raport Kongresu USA pt. „Warlord, Inc: wymuszenia i korupcja w łańcuchu dostaw USA do Afganistanu” (Komisja Kontroli i Reform Rządowych, Izba Reprezentantów USA, czerwiec 2010 r.),
- uwzględniając działania Biura Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemoczości (UNODC), a w szczególności sprawozdanie z października 2009 r. pt. „Uzależnienie, przestępczość i ruchy powstańcze – ponadgraniczne zagrożenia związane z opium z Afganistanu”, a także wydany przez nie światowy raport narkotykowy z 2010 r.,

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0333/2010),
- A. mając na uwadze, że wspólnota międzynarodowa wielokrotnie potwierdziła swoje poparcie dla rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, stojących na straży bezpieczeństwa, dobrobytu i praw człowieka wszystkich obywateli afgańskich; mając jednakże na uwadze, że wspólnota międzynarodowa pośrednio przyznała, iż trwająca dziewięć lat wojna i zaangażowanie międzynarodowe nie pomogły w zakończeniu działalności talibskich rebeliantów i zaprowadzeniu pokoju i stabilności w kraju, oraz mając na uwadze, że w 2009 r. zapoczątkowano nową politykę skierowaną przeciw rebeliantom oraz wyeksponowano wsparcie wojskowe w sile około 45 000 żołnierzy,
- B. mając na uwadze patową sytuację w Afganistanie oraz że utworzono koalicję sił międzynarodowych w tym kraju, która nie jest w stanie pokonać talibów i innych grup rebelianckich, a buntowniczymu ruchowi oporu oraz talibom nie udaje się osiągnąć przewagi nad tymi siłami wojskowymi,
- C. mając na uwadze, że w 2009 r. generał Stanley McChrystal stwierdził, iż nie dostrzega oznak obecności licznych członków Al-Kaidy w Afganistanie, a wysocy rangą urzędnicy amerykańscy potwierdzają znikomą obecność Al-Kaidy w Afganistanie,
- D. mając na uwadze pogorszenie się warunków bezpieczeństwa i życia, a także spadek poparcia społecznego dla obecności koalicjantów w porównaniu z przeszłością, oraz fakt, że są oni coraz częściej postrzegani przez ludność jako okupanci; mając na uwadze, że potrzebne jest szersze współdziałanie z ludnością Afganistanu na rzecz pokoju i pojednania, w tym z grupami niereprezentowanymi i ze społeczeństwem obywatelskim,
- E. mając na uwadze, że UE jest jednym z głównych darczyńców pomocy rozwojowej i pomocy humanitarnej dla Afganistanu; mając na uwadze, że jest to oddany partner w działaniach na rzecz odbudowy i stabilizacji,
- F. mając na uwadze, że na mocy porozumienia Afganistan Compact z 2006 r. oraz w oparciu o konferencję kabulską darczyńcy zgodzili się w miarę możliwości kierować coraz większą część pomocy, do 50 %, na podstawowy budżet rządu afgańskiego, albo bezpośrednio albo poprzez mechanizmy funduszy powierniczych; mając jednak na uwadze, że obecnie jedynie 20 % pomocy rozwojowej przekazywane jest poprzez budżet rządowy,
- G. mając na uwadze, że brak wystarczającej koordynacji obniża skuteczność pomocy UE dla Afganistanu,
- H. mając na uwadze, że w latach 2002-2009 skierowano do Afganistanu pomoc międzynarodową w wysokości ponad 40 mld USD; mając na uwadze, że w okresie tym wzrosła liczba dzieci uczęszczających do szkoły, mając jednak na uwadze, że według szacunkowych danych UNICEF-u w Afganistanie 59 % dzieci poniżej piątego roku życia nadal jest niedożywionych, a 5 mln dzieci nie może uczęszczać do szkół,
- I. mając na uwadze, że sytuacja kobiet w kraju pozostaje sprawą wielkiej troski; mając na uwadze, że według raportów ONZ wskaźnik umieralności kobiet w połogu w Afganistanie, wynoszący blisko 25 000 zgonów rocznie, plasuje ten kraj na drugim miejscu w świecie, że jedynie 12,6 % kobiet powyżej 15 roku życia potrafi czytać i pisać, a 57 % dziewcząt jest wydawanych za mąż poniżej ustawowego wieku 16 lat; mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet jest nadal powszechnym zjawiskiem; mając na uwadze, że dyskryminująca ustawa o szyickim kodeksie rodzinnym wciąż obowiązuje i między innymi uznaje za przestępstwo, jeżeli kobieta odmawia mężowi współżycia seksualnego, i zakazuje kobietom wychodzenia z domu bez zgody męża,
- J. mając na uwadze, że Afganistan jest stroną szeregu międzynarodowych konwencji chroniących prawa kobiet i dzieci, w szczególności Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r. i Konwencji ONZ o prawach dziecka z 1989 r., oraz mając na uwadze, że konstytucja Afganistanu, a w szczególności jej art. 22, stanowi, iż „obywatele Afganistanu – mężczyźni i kobiety – mają równe prawa i obowiązki wobec prawa”; mając na uwadze, że obecnie przeprowadza się przegląd afgańskiego kodeksu rodzinnego w celu dostosowania go do konstytucji,

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

- K. mając na uwadze, że w lipcu 2010 r. Kongres USA zwrócił się o skontrolowanie finansowania przekazywanego w przeszłości Afganistanowi, które wyniosło wiele miliardów dolarów, oraz w głosowaniu postanowił tymczasowo zmniejszyć pomoc dla rządu Afganistanu o prawie 4 mld USD,
- L. mając na uwadze, że minister finansów Afganistanu Omar Zakhilwal skrytykował po pierwsze praktyki zawierania umów przez NATO/ISAF, które nie przynoszą korzyści lokalnej gospodarce Afganistanu, po drugie zaś jednostronną interpretację przez ISAF postanowień o wymianie wolnocłowej w umowie między ISAF i rządem afgańskim, a także oskarżył zagranicznych przedsiębiorców o przejęcie znacznej części finansowanych przez ISAF umów o wartości sięgającej 4 mld USD, co miałyby powodować stały odpływ środków pieniężnych z kraju; mając na uwadze, że rząd afgański wzywa do przeprowadzenia międzynarodowego dochodzenia w tej sprawie,
- M. mając na uwadze, że oczywiste stało się, iż rozwiązanie konfliktu w Afganistanie na drodze wojskowej nie jest możliwe, oraz mając na uwadze, że Stany Zjednoczone zadeklarowały zamiar rozpoczęcia wycofywania wojsk z Afganistanu w lecie 2011 r., a pozostałe państwa albo już wycofały swe wojska, albo planują ich wycofanie, albo też jeszcze nie zdecydowały się na ich wycofanie; mając jednak na uwadze, że wycofywanie wojsk musi odbywać się stopniowo i w sposób skoordynowany, zgodnie z planem politycznym, który zagwarantuje płynne przekazanie zadań afgańskim siłom bezpieczeństwa,
- N. mając na uwadze, iż podczas konferencji w Kabulu postanowiono, że liczebność krajowej armii afgańskiej powinna osiągnąć 171 600 osób, a afgańskich sił policyjnych 134 000 do października 2011 r., przy niezbędnym wsparciu finansowym i technicznym ze strony społeczności międzynarodowej,
- O. mając na uwadze, że głównym celem misji EUPOL Afganistan jest przyczynienie się do utworzenia afgańskiego systemu sił policyjnych zgodnie ze standardami międzynarodowymi,
- P. mając na uwadze, że Afganistan jest nie tylko wiodącym producentem opium na świecie i głównym dostawcą na rynek heroinowy w UE i w Federacji Rosyjskiej, ale ponadto – według niedawnego sprawozdania UNODC – jednym z największych producentów konopi indyjskich na świecie; mając jednakże na uwadze, że produkcja opium w Afganistanie spadła o 23 % na przestrzeni ostatnich 2 lat oraz o 1/3 od szczytowej aktywności w tym zakresie w 2007 r.; mając na uwadze, że UNODC ustalił, iż istnieje wyraźny związek między uprawą opium a terytoriami kontrolowanymi przez rebeliantów oraz że w tych częściach Afganistanu, gdzie rządowi udaje się lepiej egzekwować prawo, blisko dwie trzecie rolników twierdzi, iż nie uprawia opium, ponieważ jest to zakazane; mając na uwadze, że na południowym-wschodzie, gdzie zasięg władzy jest słabszy, niecałe 40 % rolników wymieniło zakaz jako powód rezygnacji z uprawy maku,
- Q. mając na uwadze, że według niedawnego sprawozdania UNODC liczba obywateli Afganistanu uzależnionych od narkotyków dramatycznie wzrosła w ostatnich latach, co niesie poważne społeczne konsekwencje dla przyszłości kraju,
- R. mając na uwadze, że UE odgrywa aktywną rolę we wspieraniu walki z narkotykami od początku procesu odbudowy, jednak dotychczas nie powiodło się jej skuteczne ograniczanie utrzymującego się wpływu przemysłu narkotykowego na gospodarkę, ustrój polityczny, instytucje państwowe i społeczeństwo,
- S. mając na uwadze, że w niektórych przypadkach pola makowe w Afganistanie niszczone przy wykorzystaniu chemicznych środków biobójczych oraz fakt, że ma to szkodliwy wpływ na organizm człowieka i środowisko, powodując zanieczyszczenie gleby i wód mając jednak na uwadze, że obecnie osiągnięto porozumienie co do konieczności nasilenia środków represyjnych przeciwko handlowi narkotykami i laboratoriom produkującym heroinę, a nie rolnikom; mając na uwadze, że główne działania koncentrują się obecnie na zapewnieniu rolnikom alternatywnych środków utrzymania,
- T. mając na uwadze, że Afganistan posiada znaczne bogactwa naturalne, w tym bogate zasoby surowców mineralnych, takich jak gaz i ropa, których wartość szacuje się na trzy biliony USD, oraz mając na uwadze, że rząd afgański liczy, iż zasoby te staną się bodźcem rozwoju gospodarczego po zaprowadzeniu pokoju i bezpieczeństwa w kraju,

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

Nowa strategia UE

1. zdaje sobie sprawę, że postęp w Afganistanie jest utrudniony przez szereg czynników, ale zdecydował się skupić się w sprawozdaniu na czterech głównych elementach, które jego zdaniem przy zwiłokrotnionych wysiłkach mogą przynieść poprawę sytuacji; są to pomoc międzynarodowa, skutki procesu pokojowego, wpływ szkolenia sił policyjnych, likwidacja upraw opium poprzez zaproponowania rozwiązań alternatywnych;
2. wyraża poparcie dla nowej koncepcji strategii skierowanej przeciw rebeliantom, której celem jest ochrona ludności lokalnej i odbudowa obszarów, na których zapewniono bezpieczeństwo, a także poparcie dla planu działania UE na rzecz Afganistanu i Pakistanu;
3. jest zatem zdania, że strategia UE na rzecz Afganistanu winna opierać się na dwóch założeniach: należy przyznać, że poziom bezpieczeństwa i wskaźniki społeczno-gospodarcze w Afganistanie wciąż się obniżają pomimo trwających już niemal dziesięć lat działań i inwestycji wspólnoty międzynarodowej; należy uznać potrzebę dalszego zachęcania do głębokich przemian w sposobie myślenia wspólnoty międzynarodowej, która zbyt często w przeszłości, szczególnie przed realizacją strategii skierowanej przeciw rebeliantom, przygotowywała plany i decyzje w nikłym stopniu uwzględniające stronę afgańską, tak by w przyszłości te plany i decyzje wpływały ze ściślejszej współpracy z ludnością Afganistanu; zauważa, że ważnym krokiem w tym kierunku były konferencje w Londynie i Kabulu;
4. z zadowoleniem przyjmuje i popiera wnioski Rady z października 2009 r. pt. „Wzmożenie działań UE w Afganistanie i Pakistanie”, w których nakreślono bardziej spójne i skoordynowane podejście UE do tego regionu i podkreślono znaczenie współpracy regionalnej oraz zwrócenia większej uwagi na aspekty cywilne w polityce wobec Afganistanu;
5. podkreśla, że wszelkie długofalowe rozwiązania kryzysu afgańskiego muszą przede wszystkim uwzględniać zainteresowanie obywateli afgańskich ich bezpieczeństwem wewnętrznym, ochroną ludności, rozwojem gospodarczym i społecznym, zawierać konkretne środki na rzecz zwalczania ubóstwa, zbyt niskiego rozwoju i dyskryminacji kobiet, tak by zwiększyć poszanowanie praw człowieka i praworządności, wzmocnić mechanizmy pojednania, położyć kres produkcji opium, zaangażować się w szeroką skalę budowanie państwowości oraz pełną integrację Afganistanu we wspólnocie międzynarodowej, jak również wygnanie Al-Kaidy z tego kraju;
6. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje międzynarodowej konferencji w sprawie Afganistanu, która odbyła się w Kabulu; podkreśla, że zobowiązania rządu afgańskiego do poprawy bezpieczeństwa, zarządzania i perspektyw ekonomicznych obywateli tego kraju, a także zobowiązania społeczności międzynarodowej do wspierania procesu przemian i wspólnych celów muszą zostać dotrzymane;
7. ponownie podkreśla, że UE i państwa członkowskie powinny wspierać Afganistan w budowaniu własnego państwa ze stabilniejszymi instytucjami demokratycznymi zdolnymi do zagwarantowania suwerenności kraju, bezpieczeństwa opartego na wojsku i policji odpowiedzialnymi zgodnie z zasadami demokracji, kompetentnego i niezależnego sądownictwa, jedności kraju, integralności terytorialnej, równouprawnienia kobiet i mężczyzn, wolności mediów, szczególnego traktowania systemu edukacji i opieki zdrowotnej, trwałego rozwoju gospodarczego oraz dobrobytu ludności Afganistanu, jak również poszanowania tradycji historycznych, religijnych, duchowych i kulturowych wszystkich społeczności etnicznych i religijnych zamieszkujących terytorium afgańskie, jednocześnie uznając potrzebę zasadniczej zmiany w zakresie podejścia do kobiet; apeluje o większe wsparcie dla przedsięwzięć rozwojowych realizowanych przez władze lokalne w prowincjach, które wykazują się dobrym sprawowaniem rządów;
8. stwierdza, że 80 % ludności zamieszkuje obszary wiejskie, w których powierzchnia gruntów na mieszkańca zmniejszyła się z 0,55 ha w 1980 r. do 0,25 ha w 2007 r.; podkreśla fakt, że sytuacja w Afganistanie jest nadal trudna ze względu na niekorzystne warunki klimatyczne i rosnące ceny żywności na światowym rynku, podczas gdy powszechne i masowe użycie min przeciwpiechotnych stanowi poważne zagrożenie dla udanego rozwoju obszarów wiejskich; w związku z powyższym wyraża przekonanie, że podstawowe znaczenie ma dalsze finansowanie przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich i lokalnego wytwarzania żywności, a nawet jego zwiększenie, aby zapewnić bezpieczeństwo zaopatrzenia w żywność;
9. odnotowuje zobowiązanie rządu afgańskiego do wdrożenia w ciągu następnych 12 miesięcy – w sposób stopniowy i zrównoważony pod względem budżetowym – zdecentralizowanej polityki zarządzania, wzmacniającej władze lokalne i ich potencjał instytucjonalny, a także do opracowania ram prawnych, finansowych i budżetowych obowiązujących na szczeblach niższych niż krajowy;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

10. zauważa, że słaba administracja publiczna i słaby potencjał służby publicznej mogą utrudnić bardziej znaczące zaangażowanie strony afgańskiej w proces przebudowy; jest w związku z tym przekonany, że należy zwrócić baczniejszą uwagę na te ważne obszary; z zadowoleniem przyjmuje pomysł opracowania przez Komisję i państwa członkowskie specjalnego długoterminowego sztandarowego programu podejmującego kwestię wzmocnienia administracji publicznej przez opracowanie programu szkolenia, pomoc w budowie lub wykorzystaniu istniejących budynków, połączenie z siecią instytucji administracji publicznej UE, a także doradzanie instytucjom służby publicznej w największych miastach Afganistanu, takich jak Kabul, Herat oraz Mazar-i Szarif;

11. przypomina, że wysiłki na rzecz rozwoju muszą być skoncentrowane na poprawie zdolności afgańskich struktur rządowych oraz że Afganistan musi w pełni uczestniczyć w wyznaczaniu priorytetów, a także w ich realizacji, aby wzmocnić proces przyswajania i przejmowania odpowiedzialności na poziomie krajowym i wspólnotowym; dlatego zwraca uwagę na istotną rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zadbaniu o to, by obywatele Afganistanu byli zaangażowani w proces demokratyzacji i odbudowy, a także ochrony przed zagrożeniem korupcją;

12. pomimo pewnej poprawy warunków życia kobiet od czasu zakończenia rządów talibów w 2001 r. jest nadal zaniepokojony ogólną sytuacją w zakresie praw człowieka w Afganistanie, a w szczególności pogorszeniem się standardów w zakresie praw podstawowych, politycznych, obywatelskich i społecznych kobiet w Afganistanie w ciągu ostatnich kilku lat oraz wyraża zaniepokojenie niekorzystnymi zjawiskami, na przykład tym, że większość z osadzonych w więzieniach afgańskich stanowią kobiety uciekające przed uciskiem ze strony krewnych, a także niedawnymi zmianami ordynacji wyborczej, które skutkują obniżeniem gwarantowanej kobietom liczby miejsc w parlamencie;

13. uważa, że przestrzeganie praw kobiet stanowi integralną część rozwiązania problemu bezpieczeństwa oraz że osiągnięcie stabilności w Afganistanie będzie niemożliwe dopóki kobiety nie będą mogły w pełni korzystać ze swoich praw politycznych, społecznych i gospodarczych; wzywa zatem władze Afganistanu i przedstawicieli społeczności międzynarodowej do uwzględniania kobiet na każdym etapie rozmów pokojowych i działań na rzecz pojednania/reintegracji zgodnie z rezolucją RB NZ nr 1325; apeluje o specjalną ochronę kobiet aktywnych w sferze publicznej lub politycznej, a zatem narażonych na niebezpieczeństwo ze strony fundamentalistów; stwierdza, że postępy w rozmowach pokojowych nie mogą w żadnym wypadku zakładać utraty praw kobiet uzyskanych w ostatnich latach; wzywa rząd Afganistanu do zwiększenia ochrony praw kobiet w wyniku zmiany obowiązującego prawodawstwa, np. kodeksu karnego, by uniknąć dyskryminacyjnych praktyk;

14. wzywa Komisję, Radę i państwa członkowskie UE, aby nadal podnosiły kwestię dyskryminacji kobiet i dzieci, a także ogólnie kwestie praw człowieka w stosunkach dwustronnych z Afganistanem, zgodnie z długofalowym zobowiązaniem UE do wspierania Afganistanu w działaniach na rzecz pokoju i odbudowy;

15. wzywa UE i społeczność międzynarodową do zwiększenia finansowania i wsparcia politycznego i technicznego dla strategii politycznych na rzecz poprawy sytuacji afgańskich kobiet oraz dla pozarządowych organizacji kobiecych, w tym obrońców praw kobiet;

16. stwierdza, że chociaż sytuacja w zakresie wolności słowa i prasy poprawiła się od czasu upadku reżimu talibów, to jednak w ostatnich latach doszło do jej pogorszenia; odnotowuje ataki i groźby wobec dziennikarzy ze strony uzbrojonych podmiotów i talibów, chcących uniknąć informowania o obszarach pozostających pod ich kontrolą; wzywa do przyjęcia w tej dziedzinie środków dających dziennikarzom gwarancje bezpiecznego wykonywania zawodu;

17. z niepokojem zauważa, że wybory parlamentarne, które odbyły się w Afganistanie w dniu 18 września 2010 r. i w których frekwencja wynosiła około 40 % pomimo warunków w zakresie bezpieczeństwa w tym państwie, po raz kolejny zostały naznaczone przez oszustwa i przemoc, w wyniku której według NATO zginęło 25 osób; ubolewa, że wielu Afgańczykom uniemożliwiono skorzystanie z przysługującego im podstawowego prawa do głosowania;

18. odnotowuje nieprawidłowości występujące w kraju w postępowaniach sądowych, które nie spełniają międzynarodowych norm wymiaru sprawiedliwości; wyraża ubolewanie z powodu wykonania w 2008 r. egzekucji na 16 osobach skazanych na śmierć; apeluje do UE o wspieranie przyjęcia moratorium na wykonywanie kary śmierci zgodnie z rezolucją ONZ 62/149 z 2007 r., w celu późniejszego całkowitego zniesienia kary śmierci;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

Pomoc międzynarodowa – wykorzystanie i nadużycia

19. przypomina, że łączny budżet UE (Wspólnoty Europejskiej i państw członkowskich) na pomoc dla Afganistanu na okres 2002-2010 wynosi ok. 8 mld EUR;
20. podkreśla znaczenie wzmocnienia wolności mediów i społeczeństwa obywatelskiego w Afganistanie w celu wsparcia demokratyzacji w tym państwie; wyraża również uznanie dla wniosków z unijnej misji obserwacji wyborów w 2009 r.;
21. zauważa, że pomimo ogromnych nakładów finansowych w ramach pomocy zagranicznej sytuacja w Afganistanie nadal jest zasmucająca, a najwrażliwsze grupy ludności są pozbawione dostępu do pomocy humanitarnej i opieki zdrowotnej; coraz więcej Afgańczyków umiera raczej na skutek ubóstwa niż bezpośrednio w wyniku konfliktu zbrojnego, od 2002 r. śmiertelność wśród niemowląt alarmująco wzrosła, a oczekiwana długość życia przy urodzeniu i poziom umiejętności czytania i pisania znacząco się obniżyły, zaś od 2004 r. liczba ludności żyjącej poniżej granicy ubóstwa wzrosła o 130 %;
22. podkreśla znaczenie realizacji milenijnych celów rozwoju i wyraża żal, że pomimo postępów w niektórych dziedzinach, według wskaźnika rozwoju społecznego UNDP (Human Development Index) Afganistan spadł z 173 pozycji w 2003 r. na 181 (na 182 kraje), zaś poziom umieralności dzieci poniżej 5 roku życia oraz kobiet w połogu jest jednym z najwyższych na świecie; uważa, że nie należy zaniedbywać tych szczególnych celów, także w zakresie dostępu – w szczególności kobiet – do służby zdrowia i edukacji, oraz nawołuje do zwrócenia szczególnej uwagi na poprawę w zakresie osiągania dochodu i stworzenie prawidłowo działającego wymiaru sprawiedliwości;
23. podkreśla, że Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności (UNODC) stwierdza w swojej analizie ze stycznia 2010 r., że korupcja jest największym problemem tego społeczeństwa oraz że dochód pochodzący z łapówek sięga niemal jednej czwartej (23 %) PKB Afganistanu;
24. apeluje do Komisji o zagwarantowanie przejrzystości i rozliczalności pomocy finansowej przekazywanej rządowi afgańskiemu, organizacjom międzynarodowym i lokalnym organizacjom pozarządowym, aby zapewnić spójność pomocy oraz powodzenie procesu odbudowy i rozwoju Afganistanu;
25. nawołuje do bardziej spójnej geograficznie dystrybucji pomocy humanitarnej, opartej na analizie potrzeb i traktowanej jako priorytet;
26. zauważa jednak ograniczone postępy w dziedzinie infrastruktury, telekomunikacji i edukacji na poziomie podstawowym, które darczyńcy i rząd afgański zazwyczaj wymieniają jako obszary, w których odnotowuje się osiągnięcia;
27. zwraca uwagę na ogromne koszty prowadzenia działań zbrojnych poniesione w Afganistanie w latach 2001-2009, które szacuje się na 300 mld USD, co przewyższa ponad dwudziestokrotnie PKB Afganistanu, a zakładając dodatkowe nakłady na działania zbrojne, koszt ten może wzrosnąć do ponad 50 mld USD rocznie;
28. przyznaje, że pomimo powszechnego przekonania, iż skorumpowany afgański rząd ponosi całkowitą odpowiedzialność za brak dostępu do podstawowych usług dla obywateli, jednak zauważa również, że większość środków przeznaczanych na rozwój społeczno-gospodarczy jest przekazywana za pośrednictwem organizacji międzynarodowych, regionalnych banków rozwoju, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców międzynarodowych itp., a nie za pośrednictwem rządu krajowego; wzywa rząd afgański i społeczność międzynarodową do sprawowania większej kontroli w celu wyeliminowania korupcji i zagwarantowania, że pomoc dociera do celu;
29. uważa, że zwalczanie korupcji powinno stanowić podstawę procesu pokojowego w Afganistanie, gdyż łapówkarstwo prowadzi do nieprawidłowości przy podziale zasobów, stanowi przeszkodę w dostępie do podstawowych usług publicznych, takich jak służba zdrowia i edukacja, i poważne utrudnienie dla rozwoju społeczno-gospodarczego; podkreśla również, że korupcja jest przyczyną braku zaufania do sektora publicznego i rządu, a co za tym idzie stanowi poważne zagrożenie dla stabilności kraju; dlatego domaga się, by udzielając wsparcia temu krajowi, UE poświęciła szczególną uwagę zwalczaniu korupcji;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

30. zauważa, że według afgańskiego ministra finansów, co potwierdzają inne niezależne źródła, jedynie 6 mld USD (czyli 15 %) z 40 mld USD przeznaczonych na pomoc rzeczywiście dotarło do afgańskiego rządu w latach 2002-2009 oraz że pozostałe 34 mld USD, które przekazano za pośrednictwem organizacji międzynarodowych, regionalnych banków rozwoju, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw międzynarodowych itd. w 70-80 % nie dotarło do docelowych beneficjentów, tzn. narodu afgańskiego; odnotowuje decyzję konferencji kabulskiej, w której przewidziano, zgodnie z wnioskiem Afgańczyków, że do 2012 r. 50 % pomocy międzynarodowej będzie przekazywane przez afgański budżet krajowy;
31. wyraża przekonanie o bezwzględnej konieczności wprowadzenia mechanizmów koordynacji wśród państw darczyńców międzynarodowych i przewidzenia szczegółowych ocen pomocy europejskiej i międzynarodowej w celu przeciwdziałania brakowi przejrzystości i ograniczonym mechanizmom egzekwowania odpowiedzialności darczyńców;
32. potępia fakt, że znaczna część europejskiej i międzynarodowej pomocy finansowej przepada w procesie rozdzielania środków, co bezlitośnie ujawniono przy okazji niedawnego skandalu związanego z Bankiem Kabulskim, i zwraca uwagę na cztery główne przyczyny tych strat: marnotrawstwo, nadmierne koszty pośrednictwa i bezpieczeństwa, zawyżanie kosztów usług i korupcja;
33. zauważa jednak, że straty UE równoważy fakt, że 50 % unijnej pomocy (w przypadku USA jest to tylko 10 %) rozdziela się poprzez wielostronny fundusz powierniczy, którego skuteczność jest bardzo wysoka (ok. 80 %);
34. wzywa UE do stworzenia scentralizowanej bazy danych i przeprowadzenia analiz kosztów i wpływu wszelkiej pomocy UE dla Afganistanu, ponieważ brak kompleksowych, aktualnych i przejrzystych danych osłabia skuteczność pomocy;
35. wzywa także wszystkie główne działające w Afganistanie organy zajmujące się pomocą humanitarną i rozwojem (począwszy od UE i jej państw członkowskich i USA aż po UNAMA, agencje ONZ, wiodące organizacje pozarządowe i Bank Światowy) do znaczącego obniżenia wydatków operacyjnych poprzez przekazywanie środków na konkretne projekty realizowane w drodze faktycznego i zrównoważonego partnerstwa z afgańskimi instytucjami, a także do zadbania o to, by pomoc ta rzeczywiście prowadziła do realizacji jej celu; w związku z tym podkreśla, że instytucje afgańskie powinny mieć prawo decydowania w zakresie wykorzystania funduszy, zapewniając jednocześnie należytą przejrzystość i odpowiedzialność;
36. podkreśla znaczenie koordynacji wysiłków na rzecz odbudowy i rozwoju na poziomie regionalnym, aby wspierać rozwój transgraniczny w regionach, w których więzi etniczne i plemienne często przekraczają granice państw;
37. zauważa, że należy popierać zwiększone zaangażowanie lokalnych i regionalnych władz afgańskich oraz podkreśla, że na tym poziomie lojalność, praworządność i demokracja mają zasadnicze znaczenie dla prawidłowego wykorzystania funduszy; wskazuje, że przydział funduszy na szczeblu lokalnym i regionalnym wymaga zatwierdzenia rządu centralnego, przez co wpływa na zwiększenie jego roli i odpowiedzialności;
38. wzywa wysokiego przedstawiciela do spraw polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Radę oraz Komisję do powołania wspólnego zespołu naukowców w celu corocznej oceny wszystkich realizowanych przez UE i państwa członkowskie środków i misji w Afganistanie z zastosowaniem sprecyzowanych jakościowych i ilościowych wskaźników, zwłaszcza w odniesieniu do pomocy rozwojowej (w tym w dziedzinie zdrowia publicznego i rolnictwa), dobrego zarządzania (w tym w wymiarze sprawiedliwości i w dziedzinie przestrzegania praw człowieka) oraz bezpieczeństwa (zwłaszcza w zakresie szkolenia afgańskiej policji); apeluje też w tym kontekście o ocenę względnego wpływu środków unijnych na ogólną sytuację w państwie oraz o ocenę stopnia koordynacji i współpracy pomiędzy organami UE a innymi międzynarodowymi misjami i środkami, a także o opublikowanie wniosków i zaleceń wynikających z takiej oceny;
39. podkreśla, że bezpieczeństwo i terytorialny rozdział pomocy są od siebie wzajemnie uzależnione, i w związku z tym wzywa do bezpośredniego przekazywania pomocy dla dotkniętej trudną sytuacją ludności Afganistanu;
40. podkreśla, że zwalczanie korupcji w Afganistanie musi być priorytetem; zauważa lokalną korupcję, jednak wyraża nadzieję, że będzie jej przeciwdziałało wzmocnienie legitymizacji afgańskich instytucji państwowych przez uczynienie ich odpowiedzialnymi za zatwierdzanie przydziału środków i zapewnianie skuteczności pomocy;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

41. popiera politykę ogłaszania w miarę możliwości przetargów publicznych wśród afgańskich przedsiębiorstw zamiast sprowadzania towarów i usług z zagranicy;
42. uważa, że bezstronne organizacje humanitarne powinny być odpowiedzialne za dystrybucję pomocy w kraju oraz że siły zbrojne powinny być zaangażowane jedynie w całkowicie wyjątkowych okolicznościach, aby uszanować neutralny, bezstronny i niezależny charakter pracy organizacji humanitarnych, przy pełnym poszanowaniu właściwych standardów międzynarodowych zapisanych w wytycznych dotyczących wykorzystania mienia obrony wojskowej i ochrony ludności w celu wsparcia działań humanitarnych, a także ogłoszonych w ramach Europejskiego konsensusu w sprawie pomocy humanitarnej;
43. zwraca uwagę, iż wszelkie naruszenia zasad neutralności, bezstronności i niezależności dostrzeżone przez takie organizacje osłabiają ich zdolność do działania w terenie, tym bardziej że pozostaną one na miejscu przez długi czas po wycofaniu się oddziałów;
44. zauważa, że zgodnie z wieloma doniesieniami w prasie i sprawozdaniu Izby Reprezentantów USA pt. „Warlord Inc.” siły zbrojne USA w Afganistanie zlecają większość zadań logistycznych prywatnym przedsiębiorcom, którzy z kolei podzlecają ochronę konwojów wojskowych lokalnym afgańskim agencjom bezpieczeństwa, co ma katastrofalne skutki;
45. zauważa, że decyzja przekazania łańcucha dostaw wojskowych USA w prywatne ręce, bez zapewnienia żadnych wiarygodnych kryteriów zapewniających odpowiedzialność, przejrzystość i legalność, prowadzi do wymuszeń i nadużyć, ponieważ watażkowie, lokalna mafia i w końcu talibscy przywódcy przejmują znaczącą część zysków z logistyki wojskowej w Afganistanie, które wynoszą 2,2-3 mld USD;
46. jest zbulwersowany faktem, że „środki na ochronę” i wymuszenia na każdym szczeblu wojskowego łańcucha dostaw stanowią znaczące źródło finansowania rebelii, co stwierdziła sekretarz stanu USA Hillary Clinton w swoim oświadczeniu przed senacką Komisją Spraw Zagranicznych w grudniu 2009 r.;
47. jest także poruszony tym, że skoro to samo ma miejsce w odniesieniu do wojskowych operacji logistycznych USA i NATO/ISAF, możliwość pełnego prześledzenia wkładu finansowego UE może nie być zagwarantowana we wszystkich przypadkach;
48. całkowicie popiera nowe wytyczne wydane we wrześniu 2010 r. przez dowództwo wojsk NATO w Afganistanie i dotyczące zamówień – o wartości wycenianej obecnie szacunkowo na około 14 mld USD rocznie – mające na celu ograniczenie korupcji i zmniejszenie środków, które pośrednio trafiają do rebeliantów i talibów; wyraża nadzieję, że ta zmiana kierunku w polityce zamówień zostanie szybko wdrożona;
49. z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście niedawny dekret prezydenta Karzaja przewidujący czteromiesięczny termin na zaprzestanie działalności wszystkich lokalnych i zagranicznych prywatnych firm ochroniarskich w Afganistanie;

Proces pokojowy

50. podkreśla, że dobre zarządzanie, praworządność i prawa człowieka są podstawą stabilnego i dobrze prosperującego Afganistanu; podkreśla zatem, że wiarygodny proces sądowy jest fundamentalnym aspektem procesu pokojowego oraz że poszanowanie praw człowieka i zapobieganie szerzącej się bezkarności powinny być aspektami niepodlegającymi negocjacji na wszystkich etapach procesu pokojowego; apeluje w związku z tym do rządu afgańskiego o priorytetowe wdrożenie strategii reformy wymiaru sprawiedliwości;
51. uważa, że obecny impas w Afganistanie wynika w dużej mierze z poprzedzających nową strategię antyrebeliancką błędnych wyliczeń sił koalicyjnych, które prognozowały szybkie pokonanie talibów i łatwe przywrócenie stabilności i demokratycznego państwa cieszącego się silnym poparciem Zachodu;
52. uważa w związku z tym, że nie doceniono obecności talibów i przeceniono potencjał rządu Karzaja w zakresie administrowania państwem oraz że w efekcie zadanie przebudowy i rozwoju państwa zepchnięto na drugi plan;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

53. obawia się, że te błędy doprowadziły do zaognienia rebelii talibów obejmującej ponad połowę kraju, co w jeszcze większym stopniu pogorszyło sytuację w zakresie bezpieczeństwa w całym regionie oraz przestrzegania praw człowieka, a zwłaszcza praw kobiet;
54. wskazuje, że skoncentrowanie się na działaniach wojskowych, jakie dominowało w przeszłości, nie doprowadziło do osiągnięcia zamierzonych celów, a zatem zdecydowanie popiera podejście w większym stopniu cywilne;
55. uznaje, że jedynym możliwym rozwiązaniem jest rozwiązanie polityczne oraz że powinno ono obejmować negocjacje – które powinny ostatecznie zostać podjęte po zawieszeniu broni – z talibami i innymi walczącymi grupami, a także innymi podmiotami politycznymi w kraju gotowymi do udziału w rządzie jedności narodowej zdolnym do zakończenia wojny domowej, w której kraj pogrążony jest od prawie trzydziestu lat oraz do zapewnienia pewnego poszanowania praworządności i podstawowych praw człowieka; uważa, że aby wypracować rozwiązanie polityczne, należy dać nowej polityce antyrebelianckiej czas na wykazanie wyników zgodnie z harmonogramem ogłoszonym przez prezydenta Obamę;
56. wyraża stanowcze przekonanie, że taki proces pokojowy może odbyć się przy spełnieniu trzech określonych przez UE głównych warunków: zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron w negocjacje mające na celu wydalenie Al-Kaidy z kraju oraz uniemożliwienie jej wspierania międzynarodowego terroryzmu, a także wydalenie wszelkich innych grup terrorystycznych; podjęcie działań w celu likwidacji upraw maku; ustanowienie polityki promowania i poszanowania podstawowych praw człowieka i afgańskiej konstytucji;
57. jest także zdania, że wszystkie pozostałe kwestie powinien rozstrzygać naród afgański zgodnie ze swoją wolą i możliwościami;
58. zauważa, że talibowie nie są jednorodną i jednolitą formacją oraz że mają co najmniej 33 przywódców najwyższego szczebla, 820 przywódców średniego/ niskiego szczebla oraz 25 000-36 000 „żołnierzy” w 220 społecznościach, z których niektóre walczą z powodów ideologicznych, a inne z chęci zysku; uważa zatem, że powinno się odtąd zachęcać do negocjacji na szczeblu lokalnym pomiędzy demokratycznie wybranym rządem lokalnym a członkami zbrojnej opozycji, „którzy wyrzekają się przemocy, nie mają żadnych powiązań z międzynarodowymi organizacjami terrorystycznymi, szanują Konstytucję i pragną wziąć udział w budowaniu pokojowego Afganistanu”, zgodnie z ust. 13 i 14 komunikatu kabulskiego z dnia 20 lipca 2010 r.;
59. z zadowoleniem przyjmuje program rządu Afganistanu na rzecz pokoju i integracji, otwarty dla wszystkich członków afgańskiej zbrojnej opozycji i dla reprezentowanych przez nich społeczności na podstawie wspomnianych wyżej ust. 13 i 14 komunikatu kabulskiego;
60. zaznacza, że wszelka strategia rozbrojenia i ponownego zjednoczenia musi poświęcić należytą uwagę problemowi powrotu kombatantów i uchodźców do miejsc, z których pochodzą;
61. podkreśla znaczenie zwiększenia wiarygodności, odpowiedzialności i kompetencji rządu afgańskiego, aby poprawić jego reputację w oczach własnych obywateli;
62. podkreśla kluczową rolę Pakistanu, jako że talibowie nie będą zainteresowani podjęciem poważnych negocjacji, dopóki pakistańska granica będzie stać dla nich otworem; zaleca szerszą międzynarodową koordynację oraz zaangażowanie w ten proces również krajów ościennych i wiodących podmiotów regionalnych – w szczególności Iranu, Turcji, Chin, Indii i Federacji Rosyjskiej;
63. wzywa Komisję do oceny strategicznych i politycznych skutków, jakie miały dla Afganistanu i szerszego regionu niedawne katastrofalne powodzie w Pakistanie, oraz do podjęcia wszelkich niezbędnych działań na rzecz pomocy dotkniętej ludności tego kraju oraz afgańskim uchodźcom, których obozy zostały zniszczone przez powódź;
64. podkreśla znaczenie dobrego zarządzania zasobami wodnymi w i wokół Afganistanu oraz zwraca uwagę na korzyści współpracy regionalnej i transgranicznej w tej dziedzinie, m.in. pod względem budowy zaufania wśród sąsiadów w Azji Południowo-Zachodniej;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

65. odnotowuje zaangażowanie w rebelię wywiadu pakistańskiego (ISI), w celu zapewnienia, by pokój był korzystny również dla Pakistanu;

66. podkreśla jednak, że by w Afganistanie mógł zapanować pokój, potrzebne są umowy polityczne z kluczowymi regionalnymi potęgami, w tym Indiami, Pakistanem, Iranem i państwami Azji Środkowej, Chinami i Turcją, oraz wspólna polityka nieingerencji i wsparcie dla niezależnego Afganistanu; wzywa też do znormalizowania stosunków między Afganistanem a Pakistanem, w szczególności poprzez ostateczne porozumienie w kwestii granicy między tymi dwoma krajami;

67. wzywa UE, by nadal wspierała proces pokojowy i pojednawczy w Afganistanie oraz wysiłki tego kraju na rzecz ponownej integracji tych, którzy są gotowi do zrezygnowania z przemocy, umożliwiając rządowi Karazja wystarczającą elastyczność co do wyboru partnerów do dialogu, jednak nalegając, by proces pokojowy opierał się prawnie i politycznie na konstytucji Afganistanu i poszanowaniu podstawowych praw człowieka;

68. z zadowoleniem przyjmuje krajowe programy priorytetowe przygotowane przez afgański rząd zgodnie z krajową strategią rozwoju Afganistanu oraz wspierane na konferencji kabulskiej oraz wzywa do ich pełnego i skutecznego wdrożenia;

69. wciąż zdecydowanie podkreśla potrzebę aktywniejszego zaangażowania UE w odbudowę i rozwój Afganistanu, jako że trwały pokój w samym Afganistanie lub w całym regionie jest absolutnie niemożliwy, jeśli znacząco nie zmniejszy się ubóstwa i nie zapewni zrównoważonego rozwoju kraju; przyznaje, że nie ma rozwoju bez bezpieczeństwa, podobnie jak nie ma bezpieczeństwa bez rozwoju;

70. zwraca się do UE i jej państw członkowskich, by współpracowały ze Stanami Zjednoczonymi w celu przekazywania większego zakresu pomocy międzynarodowej za pośrednictwem administracji krajowej i rządu w Kabulu oraz by zapewniły, żeby zdalnie sterowane samoloty, siły specjalne USA i lokalne bojówki walczące przeciwko przywódcom Talibów były wykorzystywane zgodnie z rozkazami generała Petraeusa przewidującymi zero tolerancji dla strat wśród niewinnej ludności cywilnej;

71. oddaje hołd wszystkim żołnierzom sił sojusznicznych, którzy oddali życie broniąc wolności oraz składa kondolencje ich rodzinom oraz rodzinom wszystkich niewinnych afgańskich ofiar;

72. zauważa, że obecność wojsk niektórych państw członkowskich UE i ich sojuszników w Afganistanie jest częścią operacji NATO/ISAF i jej celem jest prowadzenie walki z zagrożeniem międzynarodowym terroryzmem oraz z produkcją narkotyków i handlem nimi;

73. podkreśla, że obecność tych sił może pomóc w stworzeniu warunków bezpieczeństwa, które pozwolą na wdrożenie niedawnych planów afgańskiego rządu dotyczących eksploatacji mającego ogromny potencjał krajowego przemysłu wydobywczego i mineralnego, co zapewni temu krajowi pilnie mu potrzebne zasoby własne dla budżetu krajowego;

74. podkreśla, że potencjalnie bogate zasoby kopalne i mineralne na terytorium afgańskim należą wyłącznie do narodu afgańskiego i że „ochrona” tych dóbr nie może nigdy stać się pretekstem do stałej obecności obcych sił zbrojnych na ziemi afgańskiej;

Policja i praworządność

75. zauważa, że nie można osiągnąć stabilności ani pokoju w Afganistanie, o ile państwo nie zapewni w pierwszej kolejności, na własną odpowiedzialność, bezpieczeństwa swoim obywatelom;

76. z zadowoleniem przyjmuje zadeklarowany przez prezydenta Karazja cel, zgodnie z którym do końca 2014 r. dowodzenie operacjom wojskowym i prowadzenie ich we wszystkich prowincjach zostanie powierzone wyłącznie krajowym afgańskim siłom bezpieczeństwa, a także zobowiązanie afgańskiego rządu do stopniowego przejmowania pełnej odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

77. podkreśla, że w Afganistanie muszą działać skuteczne siły policyjne i autonomiczna armia zdolne zapewnić bezpieczeństwo, co umożliwi w konsekwencji wycofanie obcych wojsk z tego kraju;
78. dostrzega zalety koncepcji generała Petraeusa, zgodnie z którą lokalne, demokratycznie wybrane władze mogłyby korzystać z lokalnej żandarmerii w celu utrzymania prawa i porządku oraz ochrony ludności lokalnej;
79. uznaje jednak, że samowystarczalne siły bezpieczeństwa są raczej długoterminowym celem, i w związku z tym zwraca szczególną uwagę na potrzebę bardziej skoordynowanego i zintegrowanego podejścia w zakresie szkolenia policji oraz, osobno, szkolenia wojskowych, a także zwraca uwagę, że obecne środki inwestowane w szkolenie policji przynoszą ograniczone rezultaty; wzywa wszystkie zainteresowane strony do ścisłej koordynacji ich prac, tak aby uniknąć niepotrzebnego powielania się oraz wypełnić dodatkowe cele na poziomie strategicznym i operacyjnym;
80. podkreśla potrzebę kompleksowej reformy ministerstwa spraw wewnętrznych, bez której wysiłki na rzecz reformy i ponownego utworzenia sił policyjnych mogą zakończyć się fiaskiem i w związku z tym zauważa, znaczenie nadzoru, wspierania, doradztwa i kształcenia na szczeblu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz na szczeblu lokalnym i na szczeblu prowincji, zgodnie z kolejnym celem EUPOL-u;
81. jest zdania, że zdecydowanie niesprecyzowany zasięg działania EUPOL-u i jego dotychczas ograniczone osiągnięcia nie pozwalają tej misji na pełnienie zaszłonej wiodącej roli w ramach UE; ubolewa nad faktem, że trzy lata po rozpoczęciu misji EUPOL nadal nie osiągnął — swojej dopuszczalnej liczebności; wzywa też ponownie Radę i państwa członkowskie UE do pełnego wywiązywania się z ich zobowiązań dotyczących tej misji;
82. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez EUPOL-Afganistan urzędu prokuratora ds. korupcji w celu zbadania spraw przeciwko wysoko postawionym urzędnikom publicznym oraz innym urzędnikom podejrzanym o korupcję;
83. jest zaniepokojony danymi Międzynarodowych Sił Wspierania Bezpieczeństwa (ISAF), według których na 94 tys. członków afgańskiej policji krajowej 90 % jest analfabetami, 20 % przyjmuje narkotyki, a ponad 30 % po roku samowolnie odchodzi ze służby, nie wspominając o tym, że około tysiąca osób corocznie ginie na służbie;
84. uważa, że główne czynniki wpływające na niską skuteczność całego systemu szkoleń to brak koordynacji różnych aspektów szkoleń policyjnych oraz praktyka przekazywania obowiązków prywatnym agencjom wojskowym prywatnym agencjom ochrony (PMSC);
85. zauważa, że wysiłki UE i jej państw członkowskich na rzecz utworzenia zawodowych afgańskich sił policyjnych mogą nie przynieść spodziewanych efektów z powodu popularności tzw. opcji ekspresowej stosowanej przez kilka dużych firm z USA odpowiedzialnych za bezpieczeństwo (nieskuteczny proces kwalifikowania przyszłych policjantów do służby, sześciotygodniowe szkolenie bez podręczników z powodu analfabetyzmu kandydatów, minimalne szkolenie w terenie, po którym rekrutom daje się odznakę, mundur i broń i wysyła w teren); podkreśla potrzebę spójniejszego i bardziej zrównoważonego szkolenia policji, umożliwiającego wspólne działanie różnych sił afgańskiej policji; podkreśla, że misje mające na celu szkolenie policji powinny nie tylko skupiać się na kwestiach technicznych, ale również muszą gwarantować umiejętność czytania i pisania wśród rekrutów oraz dawać im podstawową znajomość prawa krajowego i międzynarodowego;
86. jest zaniepokojony niedostateczną kontrolą finansową sprawowaną nad tymi prywatnymi firmami i przywołuje wspólne sprawozdanie Departamentu Obrony i Departamentu Stanu USA z 2006 r. – którego wyniki nie straciły na aktualności – mówiące, że siły policyjne w Afganistanie nie są w stanie prowadzić rutynowych działań służących zapewnieniu przestrzegania prawa oraz że brakuje skutecznego programu szkoleń praktycznych; uznaje próby podejmowane przez naczelne dowództwo i w ramach polityki skierowanej przeciw rebeliantom, mające na celu zapewnienie pewnego stopnia kontroli nad prywatnymi zagranicznymi bojówkami, które z całkowitą bezkarnością działają w Afganistanie
87. zaleca jak najszybsze odejście od zlecania prywatnym wykonawcom prowadzenia szkoleń dla sił policyjnych;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

88. wzywa do poprawy międzynarodowej współpracy i koordynacji w celu zwiększenia potencjału w zakresie szkoleń policyjnych i w celu dalszej poprawy skuteczności programów szkoleniowych; proponuje, by EUPOL i NATO/ISAF uruchomiły szeroko zakrojony program szkoleniowy, obejmujący jednostki krajowej policji, jak uzgodniono z afgańskim rządem, co pozwoli zapobiec powielaniu działań, marnotrawstwu zasobów i rozdrobnieniu;

89. wzywa wysokiego przedstawiciela do spraw polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie UE do zintensyfikowania szkoleń dla sił policyjnych w Afganistanie oraz do znacznego zwiększenia liczby szkółących na miejscu, tak aby cel konferencji w Londynie wyszkolenia 134 000 afgańskich policjantów do końca 2011 r. stał się realistyczny; wzywa wysokiego przedstawiciela do spraw polityki zagranicznej i bezpieczeństwa do zmiany misji EUPOL – Afganistan upoważniając również do szkoleń personel niskiego szczebla we wszystkich prowincjach przez zwiększenie liczby tygodni poświęconych szkoleniu podstawowemu oraz zapewnienie wspólnego prowadzenia w terenie patroli i innych operacji policyjnych; wzywa państwa członkowskie UE nie tylko do połączenia ich dwustronnych misji szkolenia sił policyjnych z EUPOL-em, lecz również niezgłaszania zastrzeżeń do angażowania krajowych sił policyjnych w EUPOL-u;

90. zaleca, by podnieść wynagrodzenia afgańskich policjantów i dokonać przeglądu całego procesu rekrutacji, preferencyjnie traktując rekrutów o co najmniej podstawowych umiejętnościach czytania i pisania, którzy nie używają narkotyków oraz lepiej psychicznie i fizycznie nadają się do służby niż obecni policjanci;

91. podkreśla, że szkolenia policji nie mogą się sprawdzić bez odpowiednio funkcjonującego sądownictwa, i w związku z tym wzywa wspólnotę międzynarodową do dostarczenia większego wsparcia finansowego i technicznego w celu wzmocnienia systemu sadowniczego, w tym przez podnoszenie pensji sędziów wszystkich szczebli; wzywa również Radę do zorganizowania, w koordynacji z ONZ, specjalistycznego programu szkoleń dla sędziów oraz urzędników publicznych w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz systemie karnym Afganistanu;

92. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że afgański rząd zobowiązał się na konferencji w Kabulu zwiększyć, z pomocą międzynarodowych partnerów, dostęp do wymiaru sprawiedliwości w całym kraju poprzez wdrażanie konkretnych środków w ciągu następujących 12 miesięcy, oraz zwiększyć potencjał instytucji sądowych, w tym przez ułożenie i wdrożenie kompleksowej strategii dotyczącej zasobów ludzkich;

Narkotyki

93. zaznacza, że z Afganistanu pochodzi 90 % nielegalnego opium na świecie, a jednak gdy w 2001 r. siły koalicyjne wkroczyły do Kabulu, w Afganistanie nie uprawiano maku dzięki temu, że ONZ udało się doprowadzić do zakazu jego uprawy;

94. jest zdania, że duże odpowiednio wyposażone oddziały wojskowe powinny były utrzymać istniejącą sytuację i zapobiec ponownemu uprawianiu maku dzięki lokalnym projektom rozwoju rolnego chronionym przed talibami i lokalnymi watażkami;

95. zauważa jednak, że produkcja opium jest kluczową kwestią społeczną, gospodarczą i bezpieczeństwa oraz wzywa UE do uznania tego za priorytet w jej polityce w stosunku do Afganistanu;

96. przypomina, że ponad 90 % heroiny w Europie pochodzi z Afganistanu i że związane z tym koszty dla zdrowia publicznego w państwach europejskich liczy się w miliardach dolarów; podkreśla, że problemy wywołane przez przemysł narkotykowy w Afganistanie muszą być rozwiązywane nie tylko na szczeblu krajowym, ale też międzynarodowym, poprzez zajęcie się wszystkimi ogniwami narkotykowego łańcucha, oraz że zakłada to w szczególności pomoc rolnikom w ograniczeniu podaży, a także zapobieganie i leczenie narkomanii w celu ograniczenia popytu oraz prawne ściganie pośredników; sugeruje w szczególności, by w związku z powyższym masowo inwestować w wypracowanie globalnej polityki rolnej i polityki obszarów wiejskich, w celu zaoferowania wiarygodnej i trwałej alternatywy producentom opium. kładzie również nacisk na potrzebę włączenia do strategii w zakresie rolnictwa i obszarów wiejskich zagadnień dotyczących ochrony środowiska, gdyż degradacja środowiska – spowodowana między innymi złym zarządzaniem zasobami wodnymi czy niszczeniem naturalnych lasów – jest jedną z głównych przeszkód w rozwoju gospodarki rolnej;

97. zauważa, że w związku z bezkarnością uprawiających mak i handlujących narkotykami w ciągu dwóch lat skala upraw osiągnęła poziom sprzed 2001 r., a kilku wpływowych watażków stanęło na czele ogromnego kartelu narkotykowego;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

98. wyraża głębokie zaniepokojenie dramatycznym wzrostem liczby Afgańczyków uzależnionych od narkotyków, co wskazano w niedawnym raporcie UNODC; wzywa do natychmiastowego podjęcia ukierunkowanych działań na rzecz obniżenia liczby osób uzależnionych od narkotyków, a także na rzecz ich leczenia; w związku z tym podkreśla konieczność finansowania programów tworzenia ośrodków odwykowych w kraju, zwłaszcza w regionach, w których nie ma dostępu do opieki medycznej;
99. zauważa, że pomimo wcześniejszego spadku cen związanego z nadmierną produkcją w 2009 r. handel narkotykami przyniósł całkowity dochód w wysokości 3,4 mld USD, a potencjalna eksportowa wartość brutto opium stanowiła 26 % PKB Afganistanu, przy czym szacuje się, że około 3,4 mln Afgańczyków (12 % ludności) jest zaangażowanych w nielegalny sektor narkotykowy;
100. zwraca jednak uwagę na wnioski niedawno opublikowanego sprawozdania UNODC, zgodnie z którym talibowie czerpią jedynie 4 % zysków z handlu narkotykami w skali roku, zaś lokalni rolnicy 21 %, natomiast 75 % przejmują urzędnicy rządowi, policja, lokalni i regionalni pośrednicy oraz handlarze; zauważa, w skrócie, że lwia część zysków z handlu narkotykami trafia do afgańskich sojuszników NATO;
101. zauważa, że w latach 2001-2009 USA i wspólnota międzynarodowa wydały 1,61 mld USD na działania antynarkotykowe bez znaczącego wpływu na produkcję i handel oraz przypomina słowa specjalnego przedstawiciela USA ds. Afganistanu i Pakistanu Richarda Holbrooke'a, który opisał dotychczasowe amerykańskie wysiłki na rzecz walki z narkotykami w Afganistanie jako najbardziej nieopłacalny i nieskuteczny program zarówno w kategorii programów rządowych, jak i pozarządowych;
102. zauważa, że bez oderwania gospodarki Afganistanu od jej zależności od narkotyków i bez znalezienia alternatywnego modelu trwałego rozwoju gospodarczego nie można zrealizować celów bezpieczeństwa i stabilności w regionie;
103. podkreśla znaczenie wysiłków – które dotychczas nie przyniosły większych efektów – na rzecz stopniowego ograniczenia upraw opium w Afganistanie i w związku z tym wzywa zapewnienia innych opłacalnych źródeł dochodu dla 3,4 mln Afgańczyków, którzy żyją z opium, oraz do poprawy sytuacji pozostałej części wiejskiej ludności Afganistanu;
104. zauważa uwieńczone sukcesem próby stopniowego zlikwidowania upraw opium w Pakistanie, Laosie i Tajlandii poprzez zastąpienie ich alternatywnymi uprawami; zwraca także uwagę na pojawienie się w Afganistanie innych obiecujących upraw, takich jak szafran, które mogą przynieść dużo wyższe dochody niż uprawa maku do produkcji opium;
105. zauważa, że podobny proces stopniowej likwidacji upraw maku do produkcji opium można przeprowadzić w Afganistanie za kwotę 100 mln EUR rocznie, przeznaczając specjalnie na ten cel 10 % rocznych środków UE na pomoc dla tego kraju przez okres pięciu lat;
106. zauważa, że niedawno podpisany między Afganistanem a Pakistanem układ o handlu i tranzycie stwarza okazję dla producentów granatów, najbardziej popularnej legalnej uprawy w regionie, która była wielokrotnie wymieniana przez pracowników zagranicznych organizacji rozwojowych jako mająca kluczowe znaczenie dla stworzenia alternatywnych przyzwoitych warunków życia dla hodowców maków na południu Afganistanu;
107. pochwała aktywne działania UNODC na rzecz wspierania afgańskiego rządu w walce z nielegalnymi używkami oraz wzywa do wzmocnienia UNODC i jego programów w Afganistanie;
108. wzywa do przeprowadzenia pięcioletniego krajowego planu eliminacji nielegalnego opium, obejmującego konkretny harmonogram i standardy, który miałby być realizowany przez odrębną agencję z własnym budżetem i personelem;
109. podkreśla, że plan ten powinien być realizowany we współpracy między UE a Federacją Rosyjską, w której afgańska heroina wyrządza ogromne szkody i która jest drugim największym rynkiem zbytu opiatów po UE na świecie;
110. wzywa rząd i parlament Afganistanu do wdrażania konkretnych przepisów zakazujących wszelkich praktyk mających na celu wykorzenienie upraw w sposób inny niż ręcznie i mechanicznie;

Czwartek, 16 grudnia 2010 r.

111. wzywa Radę i Komisję do pełnego wdrożenia tej proponowanej strategii do ich istniejących strategii oraz wzywa państwa członkowskie UE do pełnego uwzględnienia tego wniosku w ich własnych planach krajowych;

112. wzywa Radę i Komisję do pełnego uwzględnienia skutków finansowych wniosków zawartych w tym sprawozdaniu;

*

* *

113. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Sekretarzowi Generalnemu NATO, a także rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Islamskiej Republiki Afganistanu.

Ustanowienie stałego mechanizmu kryzysowego w celu ochrony stabilności finansowej strefy euro

P7_TA(2010)0491

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia stałego mechanizmu kryzysowego służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro

(2012/C 169 E/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 121, 122, 126, 136 i 148 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2010 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie transgranicznego zarządzania kryzysowego w sektorze bankowym ⁽¹⁾ (zwaną dalej „sprawozdaniem Ferreiry”),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2010 r. dotyczącą europejskiego instrumentu stabilizacji finansowej i europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej oraz działań na przyszłość ⁽²⁾,
- uwzględniając pytanie z dnia 24 czerwca 2010 r. skierowane do Komisji dotyczące europejskiego instrumentu stabilizacji finansowej i europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej oraz działań na przyszłość ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie wniosku w sprawie rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 479/2009 w zakresie jakości danych statystycznych w kontekście procedury nadmiernego deficytu ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Organ Nadzoru Bankowego ⁽⁵⁾ (zwaną dalej „sprawozdaniem Garcii-Margallo”),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie poprawy zarządzania gospodarką i ram stabilności Unii, w szczególności w strefie euro ⁽⁶⁾ (zwaną dalej „sprawozdaniem Feio”),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0276.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0277.

⁽³⁾ Pytanie ustne 0095/2010.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0253.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0337.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0377.